

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginus

Campidonæ, 1673

Dubium 21. In quibus casibus Regulares subjiciantur Episcopis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

Ergo signum est Praefatos Ecclesiasticos in reservatione casuum, aliud nihil intendere, quam ligare manus Confessarijs inferioribus, non verò reddere penitentes incapaces recipienda absolut.

6 *Facit ad hoc doctrina, quam Coninch. communem dicit: d. 8. de Sacram. dub. 12. num. 91. Eum qui confitetur casum reservatum Superiori, manere liberum à reservatione etiam si fortè absolutio recepta sit nulla, ob suam malam dispositionem, & iam posse absolvi à simplici Sacerdote approbato, quando fuerit melius dispositus. Et ita etiam tenet Caiet. v. casus. Suar. d. 31. sect. 4. Henriq. lib. 6. cap. 16. Sylv. v. confessio. 1. q. 19. num. 21. & quem ibi citat Palud.*

7 *Item qui confitetur, seu Praefato, seu habenti casus reservados, si aliquem inculpatè obliviscitur, manet liber à reservatione, quoad istum, & potest deinde ab eo absolvi à simplici Sacerdote secundum Coninch. cit. num. 93. Ubi dicit item communem, quam sequuntur Gabr. in 4. d. 17. quest. 1. a. 3. d. 2. Nav. in man. c. 26. nu. 13. Adrian. q. 4. de confess. Sylv. v. confessio. 1. quest. 4. Angel. eod. v. 1. num. 11. Sa eod. n. 7. Rosella. eod. 2. num. 9. Henriq. supracit. & plures alii apud ipsum. Ergo signum est in ejusmodi reservatione casuum, nullam haberi rationem penitentium, sed tantum Confessarium, & reservatione eos respicere, non verò penitentes.*

8 *Atq. ex hac doctrina eruitur ratio fundamentalis, quare Regulares absolvunt à casibus quos Episcopi sibi reservant, nam quia reservatio non respicit, nisi Confessarium, cui Superior suos intelligitur ligare manus, & aliàs non possunt Episcopi ligare manus Regularibus, cum non sint eis subditi, hinc relinquitur quòd quoad casus Epi-*

scoporum, Regulares habent manum liberam, & reservationem ejusmodi casuum Episcopatum intelligendam esse factam non Regularibus, sed Parochijs & Confessarijs, qui sint subditi Episcopo.

Fallit tamen respectu censurarum, quia si Episcopus reservavit sibi censuram, non potest ab ea Regularibus tollitur nisi ab eo, à quo fuit positum, si Episcopus fortè 11. quest. 3. cap. per sent. ex. c. venerabilibus. eod. in 6. cap. si inimicus 11. quest. 3. arg. cap. d. 1. de panis: Unde in. can. 47. Canonici. Nullus Episcopus solvat, quem Episcopus ligavit. At si censura foret lata, nihil prohiberet, Regulares absolvi, secundum fundamenta alibi sita & servatis servandis. Nam Regularium idem possunt quod Episcopi, censuras tollere. At virtute Tridentin. sess. 24. possunt Episcopi absolvere à censuris alijs latis, si sunt occultae, ut docet Bol. de pot. episc. p. 2. alleg. 39. Bonif. cens. in com. d. 1. quest. 3. p. 2. Filli. tract. 7. cap. 10. Cutill. in addit. ad Mancini dub. 38. in append. Ninos. Sayri. lib. 2. de cens. c. 19. & ibi Alth. Riccard. Ergo & similiter Regularium de dicta ubi de potestate Regularium absolvendum s. 2. per tot.

D U B. XXI.

In quibus Casibus Regulares subditi Episcopis, Cum derogatione Exemptationis Ad c. 8. sect. 3.

- 1 Casus in quibus Regulares subditi Episcopis sunt diversi.
- 2 Et in his allegandis non convenimus.
- 3 Magis communes, & scitu necessarii sunt & seq.
- 2 Et tales solum sunt censendi in quibus clausula non obstantia.

nt manus
modi calu
a esse fact
ochis & c
Episcopo
censuram
it sibi ce
Regularis
i censuram
it polia
ap. per
d. in c.
3. cap.
47. Ca
vat, qua
a foret
lares ab
nenta al
tam Reg
opi, circ
n. fess. 2
e a cen
ut docer
39. Bos
2. Filli
ddr. ad
Ninus.
ibi Al
Regular
egulam
XXI.
subje
Excom
3.
bi
niment
ecessam
in quib
e.
D.

Ixi in illo capite Regulares esse ab
Episcopis exemptos generaliter, &
omnibus, nisi inveniatur casus ex
ceptus in iure. Nunc igitur ego hic qua
eris an de facto sint aliqui casus tales,
& in quibus materijs. Et quidem ta
reperiri constat, & apparebit ex di
cendis, verum non convenit inter Do
ctores in eis computandis. Nam Tambu.
cur. Abb. d. 15. quest. 7. horum enume
rat ad 37. quos tam ex antiquo jure,
quam novo Trid. ibi congerit. Milard.
in sua sum. parum strictior propo
sit horum 27. tantum. At Cassahing in
v. de privil. adhuc parcius non admit
tit 24. nempe 7. ex antiquo jure. Et
7. ex novo Trid. Alij aliter ratiocinan
tur. Hac autē diversitas inde oritur, quod
quidam in recensendis ejusmodi casibus eos
comos in hunc Ordinem congerunt, in
quibus aliquid quoquo modo disponitur
contra Regularium exemptionem, & li
beritatem, alij verò hos tantum admittunt,
in quibus non simpliciter invenitur ali
quid dispositū contra exemptionem Re
gularium, sed in quibus invenitur dispo
sitioni addita Clausula non obstantia,
quae tunc solum derogatio sortitur effe
ctum, & sufficiens reputatur juxta dicta
de Trident. v. quinto.
Igo autem, tum ex jure antiquo, tum
novo Trid. tum subsecutus Sum. Pontif.
& Cardinalium constitutionibus, atque
etiam Doctoribus varijs hic proponam
magis frequentes casus, & ad tollendam
dignitatem, mentionem faciam prae
dictae Clausulae, ubi invenitur abjecta.
Primus est circa munus concionandi,
quando Regularis habiturus est Concio
nem in propria sui Ordinis Ecclesia de
bet accipere benedictionem ab Episco
po, si contingat esse praesentem. At si vult
in alienis Ecclesijs concionari, debet ac
cipere licentiam ab eodem. Quod si er
rores vel scandala disseminaverit, Epif
copus potest ei interdicere munus con
cionandi, si haereses, contra illum proce
dere secundum juris dispositionem, de
quo in cap. ad abolendam. de Her. Et hoc tan
quam Sedis Apost. delegatus juxta Trid.
sess. 5. c. 2. de ref. Ubi licet Clausula non
obstantiae non sit expressa, videtur tam
en ex ipso textu inferenda.
Secundus. Respicit idem concionandi
officium, quia si aliquis Praelatus Regular.
negligit providere, ut verbum Dei pro
ponatur populo in Ecclesijs unitis suo
Monasterio potest Metropolitanus tan
quam Sedis Apost. delegatus ad hoc illū
compellere, ibid.
Tertius. Respicit Regulares delinquē
tes in hoc, quod si aliquis vivens extra
Monasterium deliquerit, poterit Episco
pus illum punire & contra illum per cen
suras procedere cum clausulis non obst.
cap. volentes de privil. in 6. Trid. sess. 6. c. 3. de
ref. & sess. 7. c. 14. Quae jura fuere deinde
innovata per constitutionē Clem. VIII.
quae incipit: Suscepti Regiminis. At quan
tum ad eos, qui viventes intra Monaste
rium delinquant extra tali modo, ut sint
alijs scandalo, jubentur puniri à suo ipso
rum Superiore intra tempus ab Episcopo
ei assignandum juxta Trid. sess. 27. de Reg.
cap. 14. sed ibi non habetur Clausula. Vi
de ubi de exempt. §. 4.
Quartus. Respicit forum & lites, quia
secundum nonnullos nō obstante exemp
tione Regulares possunt conveniri corā
Ordinario, ratione rei, delicti, vel con
tractus, quando res, de qua agitur, existit
in loco nō exempto, vel delictum fuit in
eo commissum c. volentes de priv. in 6. Nam
quia ibi derogatur exemptioni, ideo dis
policio illius capituli trahitur à nonnullis
ad Regulares, quorum omnia jura & pri
vilegia

REGIA
CLARINNI
ET
VENTARIA
REGVLAS
ELLARLE
ITOLICE
ET
ET
III
B

- vilegia fundantur in exemptione. Sed certè magis importunè, quàm opportunè fit hæc extensio. Quia ipse Innocent. IV. qui est Author canonis interrogatus, an per illum intenderit derogare Regular. privilegijs vel exemptioni? Respondit quòd non, B. quæ incipit: *Cum alias duxerimus*. expedita 15. Cal. Octob. Anno sui Pontif. 10. Tum deinde Bened. XI. derogando expressè illi canonis sancivit, ut non obitante ejus dispositione, facta testà maneat Regulariù exemptio. B. quæ incipit: *Inter ceteras*. Data 4. Nov. April. Pontif. sui Anno 1. Ultra quas generales declarationes pro omnibus Ordinibus in communi, etiam diversi Pontifices in particulari, derogando prædicto capiti favore diversorum Ordinum, sanxerunt, eorum fratres non teneri respondere coram Ordinarijs, seu ratione rei, seu delicti, seu contractus, uti ego retuli §. 4. de exemptione.
- 9 *Quintus*. Respicit Regulares, qui ob certa delicta contrahunt excommunicat. Quia dum constat de delicto potest Ordinarius eos denunciare, nempe si sine licentia proprii Parochi ministrant alicui Viaticum vel extremam Unctionem, si Matrimonia solemnizant, aut si absolvent à censuris, à quibus nō possunt absolvere. *Clem. Religiosi. 1. de privil. cum clausula non obit. Vide tamen dicta ubi de Euch. num. 3.*
- 10 *Sextus*. Respicit Monasteria, quia nullum licet Regularibus novum erigere, nisi cum licentia Ordinarij, ut habetur in Trid. *sess. 25. cap. 3. de Regular. & servatis alijs, de quibus ego ubi de Monaster.*
- 11 *Septimus*. Est de Monasterijs commendatis, quæ jubentur visitari ab Ordinario ad hoc, ut obliget Commendatarios ad eorum reparationem. Trid. *sess. 21. c. 8.* Nomine autem Ordinarij ego hic intelligo, non Episcopum Diocesantum, sed Visitatores Congregar. seu Abbatiales, qui sunt in ea Ordinarij.
- Octavus*. Respicit Clausuram & stabilitatem, eò quòd nulli licet exire de suo Monasterio prætextu conveniendi Superioriorem majorè vel transeundi ad alium Ordinem, sin autem, potest potest tanquam fugitivus. *sess. 25. c. 4. de Clausura cum Clausula.*
- Nonus*. Respicit eos, qui mittuntur ad studia, quia si in civitate, in qua fuerit extat Monasterium sui Ordinis, debent in eo habitare. *ibid.* sed deest Clausura.
- Decimus*. Respicit susceptionem Regularium, quia omnes ordinandi possunt examinari. *sess. 23. c. 12. cum Clausura.*
- Undecimus*. Est de Confessarijs, ut confessiones non audiant, nisi approbati. *sess. 15. cum Clausula.*
- Duodecimus*. Est de Missis celebratis in Oratorijs privatis celebratis. *sess. 22. cum Clausula.*
- Et de earundem Missarum stipendijs de qua materia vide ubi de Missis volens.
- Decimus tertius*. Respicit officium Parochiale, quia nullus Regularis potest lud suscipere, nisi ab Ordinario approbatus juxta Trid. *sess. 24. cap. 8. de Privilegijs.* dum existit in Parochia vel Prioratu, membro sui Monasterij pro hoc officio exercendo, manet subditus eidem Ordinario, quantum ad ea, quæ spectant ad idem munus. *sess. 25. de Reg. cap. 11. & cap. volentes 1. de privil. in 6. §. fin. quæ dispositio habet locum etiam in eo, qui residet in suo Monasterio, si sic residens administrat Parochiam. cap. 11. cum clausula non fuit apposita clausula. Et insuper fallit dispositio pro Monasterijs, in quibus Generalis Ordinis habet suam residentiam, ut *ibid.* dicitur, & ex abundantia*

S. Cardin. Congregat. declaravit a
Zerol. in pra p. 2. v. visitatio. q. 13.
Decimus quartus. Est circa Observantiã
regularum, quia omnes Regulares ju-
dantur publicare & servare latus ab Or-
dinaris locorum. sess. 25. cap. 12. sine
Clausula, quæ tamen habetur in cap. Epi-
scopi de privil. in 6. Et hoc sub pœna in-
terdicti ab ingressu Ecclesiæ & alijs à ju-
ris, ut ibi dicitur.
Decimus quintus. Circa Festorum obser-
vantiam, quia constituta in Diœcesi de-
servare sess. 25. c. 12. sed sine Claus.
Quod verò de Festis Diœcesis dicitur in
eodem decreto, idem ego de Festis Parochiæ
votis publicis dico cum Vasch. 1. 2.
167. cap. 4. Portel. v. Religiosus. in add.
Natch. Navar. & alijs. Ac item de legi-
timitate synodalibus, seu civilibus loco-
rum in quibus habitant cum eodẽ Vasch.
1. 2. r. Rodriq. in sum. 10. 1. c. 122. &
Bachad. in pers. Confess. lib. 2. p. 3. tract.
1. 13. 10. 1.
Decimus sextus Est de Professionibus, ad
quas possunt Regulares obligari ab Or-
dinaris. sess. 25. cap. 13. Sed sine Claus.
Super S. Cardin. Congreg. An. 1602.
Cassiniense declaravit, eos non
obligari ad aliam Professionem,
quam Festi Corporis Christi. Quod ite-
rum Anno 1616. servandum manda-
vit de rursus Año 1638. Urbanus VIII.
creavit per B. quæ incipit: Nuper pro parte.
Quod idem pro Monachis Olivetan. &
Cœnosc. Regul. Congreg. Lateranensis
& Cardin. Congregat. Constituit Ann.
1644. die 17. Sept.
Decimus septimus. Est pro litib. & diffi-
cultatibus, quæ possunt oriri super præceden-
tibus Professionibus, quia ex emplò po-
test Ordinarius eas decidere cum Claus.
167. cap. 14.
Decimus octavus. Respicit Novitios à Re-

ligione recedentes pro recuperandis om-
nibus, quæ secum intulerunt, quia si Mo-
nasterium, detrestat ea restituere, potest
Episcopus per censuras ad hoc cogere.
sess. 25. c. 16.
Decimus nonus. Versatur circa libros 29
imprimendos, quia nemini licet aliqum
imprimere de rebus sacris, vel ad quie-
tandas conscientias, nisi cum approba-
tione Ordinarij, & licentia sui Superio-
ris, addito Authoris nomine & cogno-
mine, ex decreto Concil Lateran. sub
Leone X. sess. X. & Trid. sess. 4. in decreto de
Canonic. script. ubi eadem dispositio ex-
tenditur ad manuscripta, non vulganda
de quo Barbosa, de off. & pot. ep. p. 3. all.
105. & Roder. 10. 2. qq. Reg. 104. a. 1. & seq.
Et in singulis Provincijs varia statuta e-
manarunt, quæ solum de præsentibus at-
tenduntur.
XX. Respicit pulsum campanarum in 30
die Sabbati Sancti, quia Regulares pro-
hibentur suas pulsare, donec primò in
Ecclesia Cathedrali vel Parochiali sint
audite ex constitutione Leon. X in Con-
cil. Later. quæ incipit: Sacro approbante,
de qua Gavant. in com. super rubr. Miss. Et
hoc sub pœna 100. Ducatorum ex decla-
ratione Cardinalium. Sub An. 1608. die
9. Febr. de qua idem Gavant. in Enchir.
Episc. v. Campanæ. & Barbof. alleg. 105. cit.
Fallit tamen respectu eorum Regular. 31
qui ex consuetudine immemoriali solent
ad libitum pulsare suas campanas, quia
permittitur eis continuare in sua con-
suetudine, ut monet Tambur. 10. 1. de jur.
Abb. d. 15. q. 7. Vbi plures super hoc
adducit Rotæ decisiones & Cardinaliũ
declaraciones.
XXI. Est ob defectum justitiæ, quia si 32
Regularis non potest facile recurrere ad
suum Superiorem majorem, licet ei re-
currere ad Episcopum secundum Barbof.

REGIA
CLARIN
ET
VENTARIA
REGILAS
ELLAN
TOLICA
III

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

alleg. 106. cit. Gavant. in Enchir. cit. v. exēpti.
Cokier. in tr. de jurisd. Ord. in exēpt. Aufreer.
& alios. Sed zelus vindictæ, qui in
quamplurimis fervet, satis ostendit, quã
fit hic recursus periculosus, & satius esse
pati aliquã injuriam, quã in ruinam,
& oppressionem totalem adduci.

33 **XXII.** Versatur circa ea quæ concernunt
fidem, vel sanctum inquisitionis officium,
quia quoad illa Regulares subijciuntur
Episcopis & Inquisitoribus, cassatis qui-
buscunque privilegijs in contrarium
facientibus ex constitutione Urb. VIII.
quæ incipit: *Cum sicut accepimus.* sub da-
ta Anni 1631, die 5. Nov.

34 Sunt & alij casus, in quibus dicitur
derogari Regulari. libertati & exemp-
tioni, sed referre super sedeo, tum quia
horum nonnulli conveniunt cum præ-
dictis, tũ quia alij non inveniuntur nisi
in declarationibus vel constitutionibus
quæ non sunt receptæ, aut certe non ha-
bent sufficientes clausulas derogatorias,
cũ etiam de omnibus relatis possit du-
bitari, juxta dicta in dub. 7. per tot.

D V B. XXII.

*An Decreta derogantia Exemptioni Regula-
rium equaliter omnes respiciant, &
comprehendant.*

Ad c. 8. citat.

S U M M A R I U M.

- 1 Urban. 8. voluit omnes Regulares equaliter com-
prehendi, in dispositionibus apostolicis.
- 2 De jure tamen secus est.
- 3 Episcopus Cavenensis volens obligare Monachos S.
Trinitatis ad Processiones, fuit condemna-
tus à S. Congreg.
- 4 Item & cùm vellet procedere contra eosdem si
delinquerent.
- 5 Monachi qui nunquam fuerint subditi, non possunt
dici exempti.
- 6 Unde quando aliquid statuitur contra exemptos,
non comprehenduntur in dispositione.

7 Pacta non tolluntur per ulla revocationes
8 Neq; Sedis Apost. 9. 10.

11 De quo proponuntur exempla & seq.
13 Congregatio Cassin. habet pactum con-
Apost. super exemptione & privilegijs

5 Etiam Papa debet suum verbum servare.

ITA videtur intendisse Urb. VIII.
sua const. quæ incipit: *Cum sicut accepimus.*
edita An. 1631. die 5. Nov. in qua
decernit quascunq; constitutiones
stolicas, super quacunque re
comprehendere quoscunque Regulares
quibuscunq; privilegijs, & sub quacunq;
forma concessis munitos, nisi specialiter
in illis inveniatur excepti. Sed hoc
obstante ego puto, multa esse Monasteria,
multasq; Congregationes, quæ non
comprehenduntur sub eiuſmodi decla-
rationibus, derogantibus
Regularium exemptioni & privilegijs.
Et ut clariorem reddam meam opinio-
nem, ego fundamenta ejus accipiam
solidissima doctrina, quam sancta
dinalis Congregatio tradidit in
declarationibus, quæ licet immu-
& directè respiciant Sacrum S. Trinitatis
Cavenſe Monasterium, ad multa
men alia, totamque Congregationem
Cassinensem (cujus est) extendi possunt
imo & debet, ob identitatem rationum.

Igitur sciendum est, quod cùm
scopus Cavenſis vellet aliquando ob-
gare Monachos dicti Monasterij SS.
nitatis, ad interessendum Processio-
bus, & virtute Tridentini processio-
illi verò renuerent lite motã coram
Card. Congr. Illa die 13. Aug. Anno
tulit sententiam (quæ refertur in
Cassin. const. 215.) in hæc verba: *Congregatio
generalis censuit, Monachos SS. Trinitatis
nitatis non posse ex decreto Comiti-
25. Capit. 13. de Regularibus cogi ad
cognoscendum*